

Nebojme se s dětmi do terénu 2010

Z Nemíže podél Blanice do Vlašimi

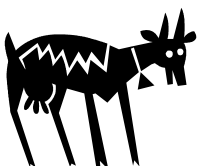

PP Na Ostrově u Nemíže

Přírodní památka "Na Ostrově" se nachází nedaleko obce Nemíž v malebném údolí v blízkosti řeky Blanice. Území přírodní památky je lokalitou s nejbohatší populací jalovce obecného (*Juniperus communis*) nejen na Podblanicku, ale i v celém Středočeském kraji. Jalovec je dřevina vzrůstu keře i nízkého stromu, je v naší přírodě poměrně vzácná a její přítomnost je většinou vázána na historické pastviny, tak jak je tomu i na tomto území. Přírodní památka je mimo jiné významná i z hlediska výskytu zajímavých druhů hmyzu a hub, které jsou vázány především na porosty jalovců, a právě proto je toto místo jedním z mála v celé České republice, kde se tento hmyz a houby vyskytují.

Místo má zajímavou historii. Stráň byla původně obecní pastvinou. Kozy spásaly většinu zeleně a nedovolovaly vyrůst stromům a keřům, s výjimkou jalovce. Po upuštění od pastvy byla stráň zalesněna borovicí. Jalovce však byly zastíněny a jejich zdravotní stav se zhoršoval. Český svaz ochránců přírody Vlašim obnovil v přírodní památce Na Ostrově u Nemíže po desetiletích pastvu hospodářských zvířat.

Pastva hospodářských zvířat byla totiž v této lokalitě ukončena v 60. letech minulého století a poté zde došlo v části území k nevhodné výsadbě borového lesa. Po změně režimu se o lokalitu začali starat formou pravidelného kosení vlašimští ochránci a nyní, když je lokalita v jejich nájmu, podařilo se zde obnovit pastvu.

Kurz je spolufinancován Evropským sociálním fondem (ESF) a státním rozpočtem České republiky v rámci projektu Podpora zvyšování kvality environmentální výchovy ve středočeských školách.

Pozemkový spolek pro přírodu a památky Podblanicka

PSPPP je program zastřešující ochranu přírodních a kulturních památek na Podblanicku prostřednictvím věcných práv, následnou péči o ně, propagaci památek a jejich ochrany. PSPPP podchycuje cenná území z hlediska ochrany přírody a krajiny (přednostně chráněná území) a usiluje o dosažení dohod s vlastníky a uživateli těchto území, získání vybraných částí do vlastnictví či získání jiných věcných práv k pozemkům. Cílem je zajistit dlouhodobě takovou péči o tyto plochy, která zaručí udržení jejich hodnot i pro další generace.

PSPPP spolupracuje s vlastníky půdy, lesníky, zemědělci, obcemi, jinými neziskovými organizacemi, podnikateli i státními orgány. U každého pozemku je zváženo, jak by mohl být nejlépe chráněn a volíme vždy z několika legálních možností, např. dohoda s vlastníkem či uživatelem, ustavení věcného břemene, dlouhodobý nájem či nákup pozemku.

PSPPP se aktivně zapojuje do hnutí pozemkových spolků v ČR, které zastřešuje Národní pozemkový spolek. Informace o činnosti Národního pozemkového spolku a o dalších pozemkových spolcích najdete na stránkách ČSOP - www.csop.cz - Pozemkové spolky.

Hrádek u Vlašimi

Strategicky zajímavá poloha hrádeckého ostrohu byla zřejmě důvodem, proč tu „v době předhistorické“ vzniklo hradiště. Později - patrně v 11. nebo 12. století – zde byla zbudována tvrz. Nejstarší písemná památka pochází z roku 1356.

Vladykové z Hrádku byli v době vlády Karla IV. povýšeni za statečnost a cenné služby prokazané vlasti a králi do rytířského stavu. Je známo, že Jan z Hrádku přidal svou pečeť ke stížnému listu zaslanému Kostnickému sboru jako protest proti upálení M. Jana Husa a že bojoval na straně husitů. V pozdější době byl oddaným stoupencem pana Menharta z Hradce, nepřítele Jiřího z Poděbrad, což se zřejmě stalo Hrádku později osudným. Není možné prokázat, zda Hrádek utrpěl nějakou pohromu přímo za husitských bojů, jisté však je, že byl ohněm zničený tak, že se v listinách pozdější doby nazývá tvrzí pustou - Hrádkem spáleným.

Pád Hrádku zřejmě znamenal i definitivní pád jeho pánů, jejichž majetek přešel do rukou Mikuláše Trčky, pána na Vlašimi, který sloužil na straně vítězné. A právě on prý daroval hrádeckému kostelu vzácnou, dvě stě let starou sochu Panny Marie vyřezanou z lipového dřeva. Je to dílo velké umělecké hodnoty a nalézá se na Hrádku dodnes.

V r. 1547 koupilo Hrádek město Vlašim. Po bitvě bělohorské (1620) se tam začaly konat velké pouti k „milostné soše Panny Marie na Hrádku“. Ale tehdejší vláda těmto akcím nebyla nakloněna, a proto bylo r. 1765 nařízeno, aby byla socha Panny Marie odstraněna a schována. Poutě však byly oblíbené a měly tradici. Na Hrádek přicházely zástupy lidí. Od r. 1970 se socha Panny Marie vrátila opět na oltář.

Kaplička nad studánkou s údajně zázračnou vodou byla vystavěna v 19. století.